

FONDS B i j z o n d e r e JOURNALISTIEKE PROJECTEN

De toekenning van de Brusseprijs 2019, de prijs voor het beste journalistieke boek, is een initiatief van het Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten.

HET JURYPAPPORT

Het jaar 2018 was een uitstekend jaar voor het journalistieke boek. Met natuurlijk te weinig tijd maar desondanks met enorm veel genoeg heeft de jury van de Brusseprijs zich door de stapel van maar liefst 178 ingezonden boeken gewerkt, vaak van hoge kwaliteit. Goede boeken genoeg dus, maar soms was het lastig te beoordelen of ze wel voor de juiste prijs waren ingezonden. Zo vergt iedere biografie research, net als goede journalistiek. Toch zijn er fantastisch geschreven levensverhalen afgevallen omdat de jury ze niet journalistiek vond, terwijl de lijst met de vijf genomineerden bewijst dat een biografie ook juist een voorbeeld van topjournalistiek kan zijn.

De eerste schifting naar een longlist vond de jury door de hoge kwaliteit van de inzendingen zo lastig, dat er maar liefst twintig titels op stonden, meer dan ooit in de geschiedenis van de Brusseprijs. Niet alleen de breedte van de onderwerpen en de zorgvuldigheid van het onderzoek waren verrassend, ook de pure schrijfkraft van een hele diverse groep aan auteurs zag de jury als bewijs dat de non-fictie als genre in Nederland een bloei doormaakt.

Bij het terugbrengen van de longlist van 20 boeken tot een shortlist van vijf titels, was sneller overeenstemming bereikt – al hadden we ook makkelijk een shortlist van zes of zeven boeken kunnen geven. Maar deze vijf zijn volgens de jury onbetwist en unaniem een voor een geschikt als winnaar. Ze vertegenwoordigen niet alleen een breed en wisselend palet van wat de Nederlandstalige journalistiek vermag, ze getuigen eveneens van een groot vertel- en schrijfvermogen waar de jury haar hoed diep voor afneemt.

De vijf genomineerden voor de Brusseprijs 2019 zijn, in alfabetische volgorde:

Peter Giesen *Retour de France, Over de route nostalgique naar het Frankrijk van nu*, uitgeverij Thomas Rap

Retour de France is een reisgids die geen reisgids is. Ja, voormalig Frankrijk-correspondent Peter Giesen neemt je mee van de Notre Dame in Parijs over de Route 7 naar de Côte d'Azur. Maar dat is vooral een vertelvorm voor een journalistieke zoektocht naar het wezen van het land dat Giesen tijdens zijn correspondentschap zag veranderen, zeker na de terreuraanslagen. Op deze afscheidstour door Frankrijk introduceert Giesen de lezer bij het hof van Versailles, in de Banlieues, en op het platteland. En hij doet dat zonder in clichés te vervallen, maar op een prachtige journalistieke reis.

Marcel Haenen, *De Bokser. Het leven van Max Moszkowicz*, uitgeverij Querido

De Bokser is een zeer vakkundige biografie. Het is ook een aangrijpend boek over de Tweede Wereldoorlog. Bovendien is in dit geval het geheel veel meer dan de som der delen. Door de oorlogsgeschiedenis van Max Moszkowicz te combineren met diens unieke loopbaan, inclusief het kijkje in de keuken van de cliënten van de pionierende strafrechtadvocaat, stelt Haenen op doordringende wijze de eeuwenoude vragen aan de orde over goed en kwaad, en recht en onrecht. En laat hij er, respectvol en eerlijk, de oude strafpleiter direct en indirect antwoord op geven.

Thomas Rueb met *Laura H. Het kalifaatmeisje uit Zoetermeer*, uitgeverij Das Mag.

Thomas Rueb neemt je in een ware pageturner mee op reis naar twee nauwelijks doordringbare werelden – die van de getraumatiseerde jeugd van een tienermeisje in Nederland en die van het Kalifaat van IS. Het zijn complexe werelden die samenkomen in het levensverhaal van *Laura H.*. De overtuiging waarmee Rueb Laura's leven voor en in het Kalifaat dichtbij weet te brengen is overrompелend en wint aan kracht doordat de schrijver het verhaal vertelt vanuit zijn eigen vragen en verbazing. Daarbij is het boek zo rijk aan details, dat je als lezer daadwerkelijk het gevoel hebt dat je het allemaal zelf meemaakt.

Chris de Stoop *Wanneer het water breekt*, De Bezige Bij

De geschiedenis herhaalt zich. Dat bewijst Chris de Stoop eens te meer met zijn vluchtelingenepos. Een epos, ook al is het boek geen gedicht en ook al zijn Hung en Quyen geen mythologische helden. Maar De Stoop tekent de geschiedenis van deze gewone Vietnamese vader en zijn dochter op met de vertelkracht van een epos. Daarmee vertelt hij het verhaal van twee bootvluchtelingen dat een verhaal is van alle tijden. Het is een vertelling waar je alleen maar in nederigheid voor kunt buigen, zoals ook voor dit boek.

Arjen van Veelen *Amerikanen lopen niet. Leven in het hart van de VS*,
Uitgeverij De Correspondent

Amerikanen lopen niet is een verslaggeversboek in de zuiverste vorm. Arjen van Veelen doet verslag van wat hij ziet. Van het grote en van het kleine in St. Louis in de staat Missouri. Hij doet dat zo vakkundig dat de lezer veel meer te zien krijgt dan alleen hetgeen Van Veelen daar waarneemt. Met een ongekend schrijftalent en vlijmscherpe analyse van de geschiedenis, wordt een straat in St. Louis de verbeelding van de scheidslijn tussen zwart en wit en neemt hij je op de Mississippi mee in de tijd. Het boek geeft een fantastisch inzicht in het Amerika van nu.

DE WINNAAR

De longlist samenstellen was moeilijk. Over de shortlist hoefden we minder te discussiëren. Maar het minst hoefden we te debatteren over de winnaar. Alle vijf deze boeken zouden we trots als winnaar kunnen presenteren, maar eentje was er unaniem de favoriet voor de toekenning van de prijs voor het beste journalistieke boek, de Brusseprijs 2019.

De winnaar van de Brusseprijs is een auteur die ons vanuit zijn eigen nieuwsgierigheid en onwetendheid meeneemt op zijn journalistieke zoektocht. Daarmee neemt hij ons ook mee naar de onthutsende werkelijkheid die het leven kan zijn. Zijn beschrijvingen zijn niet alleen ongekend gedetailleerd, ze geven de lezer ook op unieke wijze inzicht in grote maatschappelijke actuele vraagstukken. Van het begin tot het einde word je meegezogen in het verhaal, alsof je het zelf meemaakt. Het leest als een spannend boek, geeft inzicht in werelden die voor de meeste mensen onbekend zijn, maar het is bovenal een staaltje van absolute topjournalistiek.

De Brusseprijs 2019 gaat naar

Thomas Rueb, met *Laura H. Het kalifaatmeisje uit Zoetermeer*

De jury, Amsterdam, 15 juni 2019

Bas Haan, verslaggever Nieuwsuur, voorzitter

Brenda Stoter Boscolo, Midden-Oosten-journalist

Humberto Tan, journalist en presentator

De Brusseprijs 2019 voor het beste journalistieke boek is een initiatief van het Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten.